

[Fischer]

fektivitet at opklare lovovertrædelser, og dermed kan det få præg af i alt for ringe grad at tage hensyn til samfundets interesse i at beskytte sig mod dem, der alvorligt overtræder lovene. Og det er jo den farligere kategori af indsatte, der her er tale om.

Vi deler naturligvis justitsministerens opfattelse, at anvendelse af isolation bør begrænses mest muligt, men vi mener ikke, at SF's forslag er et brugbart eller seriøst bud på at finde veje hertil, og derfor er det rigtigt, at vi får den hidtidige domspraksis i perioden siden lovændringen i 1984 vurderet af Strafferetsplejeudvalget, inden vi igen tager stilling til sagen her i Folketinget.

Ebba Strange (SF):

Når SF har fremsat et forslag om begrænsning af isolationsfængslingen, skylder jeg at sige til Folketinget, at det ikke er, fordi vi har ændret vores principielle holdning fra 1978 til i dag, men fordi vi allerede i 1984 måtte konstatere, at der ikke i det daværende Folketing var et flertal for at afskaffe isolationsfængslingen, og vi ved, at der heller ikke vil være det i det Folketing, vi har i dag.

Vi mener stadig væk, at isolationsfængsling er en så hård belastning både psykisk og fysisk – men nok mest psykisk – for de mennesker, der udsættes for den, at man burde kunne udvikle en retspleje, der kunne undvære totalisolationen.

Det diskuterede vi meget heftigt op til retsplejelovsændringerne i 1978 og op til ændringerne i bestemmelserne om isolationsfængsling i 1984. Og i 1984 enedes man altså mellem de daværende regeringspartier, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet om den begrænsning på 8 uger, vi har i dag.

Når vi har ønsket at få debatten op igen på nuværende tidspunkt, er det jo lidt i forlængelse af det, justitsministeren sagde, altså at der nu er gået 5 år, hvor de nye regler har været i kraft. Og hvilke erfaringer kan vi så drage af det? Derfor er jeg da også glad for ministerens tilsagn om at sætte en undersøgelse i gang ved Strafferetsplejeudvalget.

Vi har jo i de sidste mange år, siden vi startede denne diskussion i Retsudvalget, løbende fået Direktoratet for Kriminalforsorgens opgørelse over varetægtsfængslinger og isolationsfængslinger, og når vi har rejst sagen nu, er det,

fordi vi på baggrund af den formulering, som blev resultatet af debatten i 1984, undrer os over, at der er så mange, der varetægtsfængsles så længe. Vi har fået oplyst nogle tal, som vi også har gengivet i bemærkningerne, og jeg står med nogle af oversigterne fra Kriminalforsorgen her, og de viser, at man i et enkelt tilfælde er helt oppe på over 307 dage, altså næsten 1 år. En anden oversigt viser et antal dage på op til over 200, 220, 218, 192 osv.

Det er de meget lange anbringelser, som vi i det mindste synes der burde sættes en stopper for.

Det har vi åbenbart ikke kunnet med den formulering, der blev vedtaget i 1984; da kunne vi begrænse dem, men nu ligger det tilsyneladende stabilt på et sted mellem 20 og 30 pct., når det drejer sig om de meget langvarige enrumsanbringelser. Det synes vi er for meget, og derfor vil vi gerne have en endelig, fast og bestemt overgrænse, og vi har bemærket, at den tidligere justitsminister i 1987 i en udtalelse til Politiken også har talt for en fast, bestemt overgrænse for isolationsfængslingen varighed. Den lå ganske vist væsentlig højere end det, vi foreslår – den var på 6 måneder, og det synes vi selvfølgelig er alt for højt – men vi mener, det er vigtigt at få den debat nu og få indført en fast, bestemt overgrænse, når vi ikke kan få fjernet isolationsfængslingen helt.

Når hr. Fischer henviser til de lande, hvor man har den og oven i købet har den ubegrænset, er det klart, at det er nærliggende for mig at henvise til de lande, der ikke har den, eller som kun har den i meget begrænset omfang, og stille det spørgsmål, om man virkelig tror, at retsplejen er så meget ringere i de lande, som enten slet ikke har adgang til at isolationsfængsle, eller som har en meget begrænset adgang.

Det tilbagevendende spørgsmål er naturligvis afvejningen mellem på den ene side efterforskningsskridt og på den anden side de psykiske lidelser, vi udsætter folk for ved at sætte dem i isolationsfængsel.

Vi har i forslaget skrevet, at isolationsfængsling ikke skal iværksættes, hvis der er fare for fysisk eller psykisk skade for den indsatte, hvilket klart er en stramning i forhold til de regler, der gælder i dag; vi mener, der skal en lægelig vurdering til for at afgøre, om den pågældende er stærk nok til at klare isolationsfængslingen eller ej.